

Debreceni Ítéltábla

Mf.I.50.038/2022/8.

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Szabó Lajos ügyvéd (cím1) által képviselt Felperes cím2 alatti lakos felperesnek, a Dr. Kerekes Edit ügyvéd (cím3) által képviselt Alperes cím4 alatti székhelyű alperes ellen rendkívüli felmentés jogellenességének jogkövetkezménye iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 11.M.70.067/2021//21. számú ítélete ellen az alperes által 22. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítéltábla kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 95 000 (kilencvenötezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítéltábla megállapítja, hogy a feljegyzett 323 408 (háromszázhuszonháromezer-négyszáznyolc) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 1983. szeptember 16. napjától állt munkaviszonyban, majd 1992. július 1. napjától közalkalmazotti jogviszonyban az alperesnél könyvtáros munkakörben.

A felperes házastársa 2019. október 14. napjáig az alperes polgármestere volt.

[2] A felperes vonatkozásában a munkáltatói jogkört a képviselőtestület, majd a perbeli időszakban, a járványhelyzetre tekintettel a katasztrófavédelemről és a hozzá

kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény (továbbiakban: Kat.véd.tv.) 46. § (4) bekezdése szerint a polgármester gyakorolta.

[3] A peres felek a köztük fennállt közalkalmazotti jogviszony mellett 2018. február 27-én megbízási szerződést kötöttek 2018. március 1. napjától 2018. november 30. napjáig terjedő időtartamra az (Projekt 1)re tekintettel, amely megbízási szerződés keretében a felperes havi 20 000 forint megbízási díj ellenében projektmenedzsment és szakmai vezetői feladatokat látott el. A pályázat keretében a feladatellátáshoz az alperes 2018. május 7. napján kelt adásvételi szerződéssel beszerzett egy Acer Aspire 7 típusú laptopot, amelyet részben a felperes, részben a projektben résztvevők használtak.

[4] A peres felek a köztük fennállt közalkalmazotti jogviszony mellett 2018. június 20. napján kettő megbízási szerződést kötöttek 2018. június 20. napjától 2020. június 19. napjáig terjedő időtartamra az (Projekt 2)hez kapcsolódóan, egyrészt a felperes által ellátandó projektmenedzsment feladatok ellátására, másrészt szakmai közreműködői feladatok ellátására. A megbízási szerződések rögzítették a feladatok ellátására járó havi megbízási díjak összegét is. Az alperes a pályázat keretében a feladatellátáshoz 2018. augusztus 17. napján vásárolt egy Dell Vostro és egy Acer Aspire Nitro típusú laptopot, amelyeket részben a felperes, részben a projektben résztvevők használtak.

[5] Az alperes 2019. december 18. napján kezdeményezte a felperes kinevezésének módosítását napi 4 órás munkaidőre, amely kinevezés módosítást a felperes nem fogadott el.

[6] Az alperes a 392/2019 (XII.5.) számú határozatával arról döntött, hogy könyvtár heti 20 órában tartson nyitva 2020. február 1. napjától, így szükséges a felperes munkaidejének is ezen nyitvatartáshoz való igazítása.

[7] A felperes az Acer Aspire 7 típusú laptopot és a hozzá tartozó laptoptáskát 2020. január 10. napján átadta (alperesi munkavállaló 1 neve)nak, erről átadás-átvételi jegyzőkönyv is készült.

[8] Az alperes 2020. január 13. napján kelt felmentéssel a felperes közalkalmazotti jogviszonyát a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (továbbiakban: Kjt.) § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozással 60 nap és 6 hónap felmentési idővel megszüntette oly módon, hogy a felmentési idő kezdő napja 2020. január 15. napja. Az alperes a felmentési idő felére mentesítette a felperest a munkavégzési kötelezettség alól, továbbá rendelkezett a felperes részére a szabadsága felmentési időben történő kiadásáról. A felmentés értelmében a felperest megillette 8 havi távolléti díjnak megfelelő összegű végkielégítés.

A felmentés indokaként utalt a 392/2019. (XII.5.) számú határozatra.

[9] A felperes a Dell Vostro típusú laptopot 2020. január 29. napján átadta (alperesi munkavállaló 2 neve) alperesi közalkalmazott részére.

[10] A felperes 2020. január 29. napján keresőképtelenné vált, de másnap, 2020. január 30. napján átadta az alperes részére a könyvtár és a közösségi tér kulcsát. A keresőképtelensége 2020. május 15. napjáig állt fenn.

[11] A megbízási szerződés teljesítéséhez kapcsolódóan a felperes a részére korábban átadott Acer Nitro típusú laptopot hazavitte a pályázathoz kapcsolódó feladatok ellátása céljából.

[12] Az alperes 2020. január 31. napján írásbeli figyelmeztetésben részesítette a felperest a munkáltatóval való folyamatosan szembe helyezkedő, nem megfelelő magatartás tanúsítása, és az ebből fakadó nem megfelelő munkavégzésére tekintettel. Az írásbeli figyelmeztetés tárgyában külön peres eljárás volt folyamatban a felek között.

[13] Az alperes a 2018. június 20. napján peres felek között létrejött megbízási szerződéseket 2020. március 31. napján kelt és a felperes által 2020. április 7. napján átvett iratban felmondta, és felszólította a felperest, hogy az Acer Aspire Nitro típusú laptopot 2020. április 8. napjáig (alperesi munkavállaló 3 neve) részére adja át. A gépet a felperes házastársa 2020. április 9. napján átadta a kijelölt személynek.

[14] Az alperes a visszaszolgáltatott laptopokról szakvéleményt szerzett be a (CÉG neve)-től, amely megállapította, hogy a Windows 10 program újratelepítésre került, a gépeken egyéb telepített programok nincsenek, a törölt adatok törlésének ideje és megnevezése nem állapítható meg.

[15] A járványhelyzetre tekintettel, a Kat.véd.tv. 46. § (4) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a polgármester a felperes közalkalmazotti jogviszonyát a 2020. május 18. napján kelt és a felperes által 2020. május 20. napján átvett rendkívüli felmentésben a Kjt. 33/A. § (1) bekezdés a) és b) pontjára hivatkozással megszüntette és kötelezte 435 445 forint kár megtérítésére.

[16] Az indokolás szerint a felperes a munkáltató személyében bekövetkezett változást követően nem működik együtt a munkáltatójával, amely miatt többször szóban és írásban is figyelmeztetésre került, a jóhiszemű joggyakorlás és együttműködési kötelezettséget sértő

magatartást tanúsít, ami a közalkalmazotti jogviszonyával összeegyeztethetetlen, továbbá sérti az Mt. 6. § (2) bekezdését.

Az alperes hivatkozott továbbá arra, hogy a perbeli laptopok bevizsgálása alapján az alperes arra a következtetésre jutott, hogy a készülékek operációs rendszerei szakszerűtlenül lettek újratelepítve, az újratelepítés előtt létrehozott fájlok nem állíthatók helyre, az operációs rendszeren felül további telepített programok nincsenek a laptopokon, és az office programmal ellátott fájlok a laptopokon nem találhatók, mint ahogyan levelezőprogram sincs a gépeken. Az Acer Nitro 5 típusú laptop 2020. március 22. napi újratelepítése után a felperes a laptopon 2020. március 23-án és március 26-án különféle mappákat hozott létre, illetőleg korábbi évekből származó fotók kerültek feltöltésre, amelynek a célja az volt, hogy a munkáltatót a pályázati anyaggal kapcsolatban félrevezesse.

Összességében az alperes a rendkívüli felmentés indokolásában megállapította, hogy a felperes a közalkalmazotti jogviszonyból eredő lényeges kötelezettségét megszegte, mert nem tájékoztatta a munkáltatót arról, hogy az otthonában 3 darab önkormányzatú tulajdonú laptop van. A felperes megszegte a munkaköri leírása m) pontjában foglalt azon kötelezettségét, hogy betegállományba kerülése esetén egy napon belül köteles a munkájával kapcsolatos feladatokat, kulcsokat átadni és nem adta le határidőre az önkormányzat tulajdonában lévő gépeket. A felperes nem volt jogosult az önkormányzat hozzájárulása nélkül sem a rendszerek, sem az adatok törlésére vagy újratelepítésére. Az informatikai szakvélemény alapján az önkormányzat tulajdonát képező gépeken az operációs rendszerek törlésére oly módon került sor, hogy a tárolt adatokat a későbbiekben ne lehessen visszaállítani. Utalt arra, hogy az alperes a laptopok újratelepítésére árajánlatot szerzett be, amely legkevesebb 435 445 forint költséget jelent, amely felperes szándékos magatartásával okozott kár, és annak megtérítése iránt külön eljárást fog kezdeményezni.

[17] Felperes keresetlevelében kérte a rendkívüli felmentés jogellenességének jogkövetkezményeként kötelezni az alperest felmentési időre járó távolléti díj címén 2 140 200 forint, valamint végkielégítés címén 1 902 400 forint, továbbá ezen összegek után 2020. május 21. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes késedelmi kamat megfizetésére. A felperes perköltségigényét is bejelentette 190 000 forint megfizetése iránt.

[18] A keresete jogalapjaként hivatkozott a Kjt. 33/A. § (3) bekezdés rendelkezésére, amelyre figyelemmel a rendkívüli felmentésre nyitva álló határidő elmulasztottnak tekintendő, mivel az alperes nem jelölte meg a felperes mulasztásának időpontját. Sérelmezte továbbá, hogy a polgármester egyszemélyben döntött a rendkívüli felmentéséről, amely a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményébe ütközött. Érdemben is vitatta a rendkívüli felmentés jogszerűségét, hivatkozva arra, hogy annak indoka nem felel meg a Kjt. 33/A. § (2) bekezdésében rögzített világosság követelményének. A rendkívüli felmentésben hivatkozott három laptop különböző pályázatok keretében kerültek beszerzésre, és a feladatellátás a pályázatokhoz kapcsolódott, amely teljes mértékben elkülönült a felperes közalkalmazotti jogviszonyától, a könyvtárosi feladataitól. A pályázatok keretében külön megbízási szerződések alapján látta el a feladatait, használta a laptopokat. A Kjt. 33/A. § alapján kizárólag a közalkalmazotti jogviszonyból eredő kötelezettségszegés vagy nem megfelelő magatartás tanúsítása alapozhatja meg a rendkívüli felmentést.

A kereset összevontságában hivatkozott arra, hogy a távolléti díjának összege 237 800 forint volt, így a közalkalmazotti jogviszonya jogellenes megszüntetésére tekintettel jogosult

az Mt. 82. § (3) és (4) és bekezdés alapján a végkielégítésére és a felmentési időre járó távolléti díjra. A rendkívüli felmentés jogellenessége esetén ahhoz a törvény önálló szankciórendszerrel kapcsol, a rendkívüli felmentés a korábbi felmentést gyakorlatilag felülírta.

[19] Az alperes ellenkérelme a felperes keresetének elutasítására és a felperes perköltségben való marasztalására irányult.

[20] Előadta, hogy az alperes a Kjt. 33/A. § (3) bekezdés szerint meghatározott határidőben gyakorolta a rendkívüli felmentés jogát, mivel a laptopok vonatkozásában a szakvéleményekről 2020. május 3. napján szerzett tudomást. A polgármester a Kat.véd. tv. alapján rendeltetésszerűen gyakorolta a rendkívüli felmentés jogát, a döntéséről informálisan tájékoztatta a képviselő-testületet.

Érdemben a rendkívüli felmentés 2. pontja körében hangsúlyozta, hogy az Acer Aspire típusú laptop 2020. január 10. napi átadását követően a felperesnek tájékoztatást kellett volna adnia az alperes részére arról, hogy további önkormányzati tulajdonú laptopok vannak nála. A felperes szándékos és jogellenes magatartása volt, hogy a laptopokat olyan állapotban adta vissza, hogy azon a szükséges adatok és szoftverek nem voltak rajta. A laptopokon lévő rendszerek és adatok törlése nem volt véletlenszerű, mert azok részben a munkáltatói feladatok ellátáshoz, részben a munkáltató önkormányzati pályázataihoz kapcsolódtak.

Az alperes vitatta a kereset összecszerűségét is, hivatkozással arra, hogy a felmentési időre járó távolléti díj egy része már megfizetésre került a felperes részére, a jogellenesség esetén a felperes kétszeresen kapná meg a felmentési időre járó távolléti díjat és a felperes nem kerülhet jobb helyzetbe a jogellenesség esetén sem, mint amely helyzetbe a 2020. január 13. napján közölt felmentés alapján került volna. Amennyiben a bíróság megállapítja a rendkívüli felmentés jogellenességét, úgy a felmentés, mint munkáltatói intézkedés marad érvényben, amelyet egyébként a felperes nem vitatott. Ez esetben a felperest a felmentésből hátralévő időre, azaz 3 hónapra és 27 napra illeti meg a felmentési időre járó távolléti díj.

[21] Az elsőfokú bíróság ítéletében a 2020. május 18. napján kelt rendkívüli felmentés jogellenességére figyelemmel kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 2 140 200 forint felmentési időre járó távolléti díjat, 1 902 400 forint végkielégítést, ezen tőkeösszegek után 2020. május 21. napjától a kifizetés napjáig járó, félévente a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű késedelmi kamatot, továbbá 190 000 forint perköltséget. Megállapította továbbá, hogy a meg nem fizetett 242 566 forint eljárási illeték az állam terhén marad.

[22] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában mindenekelőtt kimondta, hogy a perbeli időszakban kihirdetett veszélyhelyzet alatt a Kat.véd.tv. 46. § (4) bekezdése által biztosított törvényi lehetőség alapján a felperes felmentéséről a képviselőtestület helyett egy személyben a polgármester is dönthetett. Megállapította a felperesi hivatkozással szemben, hogy az alperes a rendkívüli felmentés tekintetében a törvényi határidőt megtartotta, mivel az iratok alapján igazolhatóan az alperes a rendkívüli felmentésben hivatkozott okokról 2020.

május 4. napján szerzett tudomást, és ezen időponttól számított 15 napos határidőn belül élt a rendkívüli felmentés jogával, amelyet írásba foglalt, és annak közlése iránt intézkedett.

Az elsőfokú bíróság azonban a polgári perrendtartásról szóló 2016.évi CXXX. törvény (továbbiakban: Pp.) 265. § (1) bekezdés rendelkezésére utalással azt állapította meg, hogy az alperes által közölt rendkívüli felmentés indokolásának 1. pontja olyan konkrét hivatkozást nem tartalmaz, amelyből a rendkívüli felmentés indoka világosnak minősülhet, akár a felperes, akár a bíróság számára. A rendkívüli felmentés indokolásának 2., 3. és 4. pontja alapján az alperes a közalkalmazotti jogviszony megszüntetését a laptopok késedelmes vagy nem megfelelő személy részére történő leadására, illetve a laptopokon lévő újratelepítés következtében kialakult adatvesztésre alapította, emellett a felperes nem adott tájékoztatást arról, hogy önkormányzati tulajdonú laptop van nála, valamint megsértette a munkaköri leírása m) pontját. A Kjt. 33/A. § (1) bekezdés a) és b) pontjára hivatkozással az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy ezen rendkívüli felmentési indokok nem a felperes közalkalmazotti jogviszonyából eredő kötelezettségekkel állnak összefüggésben, ugyanis a felperes közalkalmazotti munkaköri leírásában foglalt rendelkezés nem terjedt ki a peres felek között létrejött megbízási jogviszonyra. Mindezek alapján az alperes által a rendkívüli felmentés 2., 3. és 4. pontjában előadott indokok a rendkívüli felmentés jogszerűsége körében nem értékelhetőek, azok az adott megbízási jogviszony megszüntetése tárgyában vehetők figyelembe (Kúria Mfv.II.10.254/2017/13.szám).

[23] A felperes kereseti követelése összecszerűsége vonatkozásában az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a felmentés közlését követően, a felperes közalkalmazotti jogviszonyának fennállása alatt az alperes jogszerűen élhetett a rendkívüli felmentéssel. Ebben az esetben a rendkívüli felmentés a közalkalmazotti jogviszonyt azonnali hatállyal megszüntette. A korábbi felmentéshez már semmilyen joghatás nem fűződött (BH2003.31., BH2020.154.), ebből következően a rendkívüli felmentés jogellenességének megállapításával a felmentés nem marad hatályban, a rendkívüli felmentés jogellenessége következményeiről a bíróságnak attól függetlenül kell határoznia, hogy a korábbi felmentésben milyen juttatások kerültek megállapításra és kifizetésre a felperes részére. A Kjt. 2.§ (3) bekezdés alapján alkalmazandó munka törvénykönyvről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban: Mt.) 82. § (3) és (4) bekezdés rendelkezéseire figyelemmel az elsőfokú bíróság a kereseti kérelemmel egyezően marasztalta az alperest. E körben hangsúlyozta, hogy az Mt. 82. § (4) bekezdés szerinti jogkövetkezmény nem a közalkalmazott felmentési idejére számított átlagilletményként jár, és semmilyen kapcsolatban nincs az alperes rendkívüli felmentését megelőző, a felmentéshez kapcsolódó felmentési idő alatt kifizetett járandósághoz, illetve a közalkalmazott esetleges keresőképtelenségéhez.

[24] Az ítélettel szemben az alperes fellebbezést nyújtott be, és elsődlegesen kérte, hogy a Pp. 383. § alapján az ítéltábla azt változtassa meg, és a felperes keresetét teljes terjedelmében utasítsa el, valamint kötelezze a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (továbbiakban: IM rendelet) 3. § szerinti perköltség megfizetésére.

Kérte, hogy az ítéltábla a Pp. 369. § (1) bekezdés szerinti jogával élve bírálja felül az elsőfokú bíróság eljárásának szabályszerűségét, továbbá a Pp. 369. § (3) bekezdés szerinti jogával élve bírálja felül az elsőfokú ítélet anyagi jognak való megfelelőségét, és állapítsa meg, hogy a tényállás részben hiányos, részben téves, továbbá, hogy az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből nem helyes jogi következtetést vont le.

[25] Az alperes másodlagos fellebbezési kérelme arra irányult, hogy a Pp. 381. § alapján az ítéltábla az elsőfokú ítéletet teljes terjedelmében helyezze hatályon kívül és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárásra és új határozat hozatalára.

Az az ügy érdemére kiható eljárási jogszabálysértésként arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 183. § (6) bekezdés szerinti anyagi pervezetéssel nem élt, így az alperes a per kereteit nem határozhatta meg, és nem indítványozhatott tanúbizonyítást és egyéb okirati bizonyítást annak alátámasztására, hogy a pályázati pénzből beszerezett gépek felett a felperes rendelkezési joga nem kötődött a megbízási szerződésekhez, ezért az eljárásban sérült a Pp. 6. § rendelkezése. A rendkívüli felmentés 2., 3. és 4. pontja vonatkozásában a perfelvétel kereteinek meghatározása nem helyesen történt, az érdemi szakban sem volt anyagi pervezetés, így a Pp. 216. § (1) bekezdés b) pontja szerint nem volt lehetőség az ellenkérelem változtatására, ennek következtében pedig a Pp. 222. § szerinti perfelvétel kiegészítése sem történhetett meg.

[26] Az alperes állította azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem megfelelően mérlegelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat, illetve abból helytelen következtetésre jutott, ezzel megsértette a Pp. 206. § (1) bekezdés rendelkezését.

[27] AA fellebbezésében kifejtette, hogy a rendkívüli felmentés 1. pontja világos indokolást tartalmaz, egyértelműen megállapítható, hogy az alperes mit értett az alatt, miszerint a felperes nem volt jóhiszemű és nem működött együtt a munkáltatóval és annak további pontjai is tartalmazznak erre vonatkozó konkrét eseteket, amelyek azt eredményezték, hogy az alperes bizalma megrendült. Nem volt szükséges a felmondási ok részletes leírása, elég volt annak összefoglaló megjelölése, amely példálózó felsorolással is teljesíthető volt. Az elsőfokú bíróság a perfelvételt lezárta és az érdemi tárgyalás során nem adott lehetőséget az alperes bizonyítási indítványai ellenére a felmentésben foglaltak valósága bizonyítására.

[28] Az alperes állította, hogy a felperesi kötelezettségszegések a közalkalmazotti jogviszonnyal összefüggő cselekmények voltak, azonban még ennek hiányában is jogszerű lenne a Kjt. 33/A. § b) pontja alapján a rendkívüli felmentés, ugyanis a közalkalmazotti jogviszony feltétele volt a megbízási szerződések megkötésének. Sérelmezte, hogy az ítélet [54] pont alatt nem teljes körűen sorolta fel a rendkívüli felmentés okait, valamint a tényállásban nem rögzítette, hogy az egyik megbízási szerződés már 2018. november 30. napján lejárt, ennek ellenére a felperes csak 2020. január 10. napján adta le az alperesnek a pályázat keretében biztosított laptopot. Kifogásolta az alperes azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte azt a tényt, hogy a felperes és a férje által kötött egyik megbízási szerződés sem tartalmazta a feladatellátásához a megbízott részére biztosítandó gépeket, vagy azt, hogy a pályázatból vásárolt gépekre vonatkozóan a felperes rendelkezési jogot kap. A gépeket nem a projektmenedzseri feladat ellátására vásárolták, azok beszerzésének célja nem az volt, hogy azokat a felperes otthonában magáncélra használja. Az elsőfokú bíróság nem tisztázta a megbízási szerződés és a közalkalmazotti jogviszony határait, konkrétan azt, hogy a megbízási szerződéshez mennyiben kapcsolható a gépek használatának joga.

Az alperes érvelése szerint a munkáltatónak nem a megbízási szerződésben vállalt feladat ellátásával kapcsolatos kifogása volt a rendkívüli felmentés indoka. Az elsőfokú ítéletben hivatkozott kúriai döntés analógiaként történő alkalmazása nem lehetséges, mivel az abban

megállapított tényállás szerint a megszüntetésre azon tevékenységek el nem látása miatt került sor, amely tevékenységet a projektben megbízási jogviszonyban látott el a közalkalmazott.

[29] Hivatkozott a Kjt. 33/A. §-hoz fűzött kommentárra, amelyre tekintettel a közalkalmazotthoz nem méltó magatartás, mint a közérdeket sértő magatartás is a rendkívüli felmentés indoka lehet.

[30] A felperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes Pp. 83. § (1) bekezdés szerint az IM rendelet 3. § (5) bekezdés alapján felszámított 95 000 forint perköltségben való marasztalását.

[31] A felperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen és pontosan állapította meg, az abból levont következtetései és jogi álláspontja megalapozott volt, ezért az alperesi fellebbezési kérelem nem foghat helyt. Az alperes fellebbezésében a bíróság által megállapított tényállás hiányosságait nem részletezte, és nem jelölte meg, hogy a tényállás milyen tartalommal lenne teljes és azt sem jelölte meg egyértelműen, hogy a tényállás téves megállapítása miben rejlik, mely tényeket tekintve tévedett az elsőfokú bíróság.

A felperes a rendkívüli felmentés világos indokolása követelménye tekintetében kiemelte, hogy a felperes 2020. január 29. és 2020. május 15. napja között keresőképtelen állományban volt, és ezen idő alatt az alperes nem kérte a felperes személyes megjelenését, tájékoztatását, nyilatkozatát, azaz maga sem kívánt együttműködni a felperessel.

A felperes fenntartotta korábbi érvelését, mely szerint a pályázatok keretében vásárolt számítógéppel kapcsolatos feladatok ellátása, a felperes magatartása semmilyen formában nem függött össze a felperes könyvtáros munkakörben teljesítendő feladataival. Emellett valótlan alperesi állítás, hogy a felperes három laptopot is otthonában tartott, erre az elsőfokú eljárás során adat sem merült fel. Megjegyezte, hogy az alperes a (CÉG neve) vizsgálatát 2020. február 18. napján (Del Vostro laptop), 2020. február 20. napján (Acel Aspire 7 laptop), illetve 2020. április 17. napján (Acel Nitro 5) kezdeményezte. A laptopok felperes részéről történt átadása és a vizsgálatok közötti időben feltételezhetően a gépeket folyamatosan használták.

[32] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdés alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[33] Az alperes fellebbezése nem megalapozott.

[34] Az ítéltábla miután az elsőfokú bíróság eljárása során kötelező hatályon kívül helyezést megalapozó eljárásjogi szabálysértést nem tapasztalt, az alperesnek az elsőfokú

ítélet mérlegelésen alapuló hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezési kérelmet vizsgálta.

[35] Erre a Pp. 381. § szerint akkor van lehetőség, ha szükséges az elsőfokú eljárás megismétlése vagy kiegészítése, mert az elsőfokú eljárás lényeges szabályinak megsértése az ügy érdemi eldöntésére kihatott, és annak orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges, vagy nem ésszerű, azaz az elsőfokú eljárás megismétlése elengedhetetlen.

[36] Az alperes ebben a körben az elsőfokú bíróság anyagi pervezetésének hiányát jelölte meg, amely azzal az eredménnyel járt, hogy az alperes nem élhetett a perfelvétel kiegészítése iránti kérelem, illetve további bizonyítási indítvány előterjesztésének lehetőségével.

[37] Az ítéltábla mindenekelőtt kiemeli, hogy a bíróság közrehatási kötelezettsége a perfelvétel során a Pp. 183. § (1) bekezdésében szereplő tartalmi elemekkel kapcsolatban áll fenn. Amennyiben a felek nyilatkozatai egyértelműek, teljesek és az előadások nem ellentmondóak, a bíróság mellőzheti az anyagi pervezetési szabályok alkalmazását. Mellőzhető az anyagi pervezetés azokban az esetekben is, amikor a jogi képviselővel eljáró fél ellenfele már egyértelműen rámutatott egy nyilatkozat hiányos, homályos vagy ellentmondó voltára, vagyis a fél számára az ismert. A professzionális perrendben elvárható a jogi képviselőtől, hogy ilyen esetben a nyilatkozatát – a bíróság erre irányuló külön tájékoztatása nélkül is – pontosítsa vagy egészítse ki és ennek megfelelő bizonyítási indítványát terjessze elő.

[38] A felperes kereseti kérelme a rendkívüli felmentés jogellenessége – az indoklás 2., 3. és 4. pontja – tárgyában egyértelmű hivatkozást foglalt magában arra vonatkozóan, hogy a perbeli laptopok felperesi használata a közalkalmazotti jogviszonyától elkülönülő megbízási jogviszonyban adódó feladatok ellátásához kapcsolódott. Az alperesnek a Pp. 199. § (2) bekezdés b) pont bb) és bc) alpontjainak megfelelően volt módja és lehetősége az ellenkérelmében a keresetlevélben előadottakra vonatkozó vitató és cáfoló nyilatkozatait, valamint a védekezését – ideértve az anyagi jogi kifogást is – megalapozó tényeket és az azokat alátámasztó és rendelkezésre álló bizonyítékokat, illetve bizonyítási indítványokat a törvényben meghatározott módon feltüntetni. A Pp. 2. § (1) bekezdés szerint meghatározott rendelkezési elvből következően a felek szabadon rendelkeznek perbe vitt jogaikkal. A Pp. 2. § (2) bekezdése értelmében a bíróság – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van. Az ítéltábla rámutat arra, hogy a bíróság aktivitása nem terjedhet ki elő nem terjesztett tény- és jogállítások perbe való bevezetésére. Az anyagi pervezetés nem jelent általános tájékoztatási kötelezettséget, a szerepe arra korlátozódik, hogy a felek tényállításait, nyilatkozatait tisztázza és konkretizálja, szükséges esetben alkalmat adjon azok kiegészítésére. (Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.914/2018/5/I.-PJD 2019.32.) Ebből az is következik, hogy amennyiben a jogvita keretei rögzülnek, úgy a jogvitát eldöntő bírósági jogértelmezésről az érdemi döntést megelőzően az anyagi pervezetés körében nem kell tájékoztatást adni (Fővárosi Ítéltábla 32.Pf.21.233/2018/4-II.- PJD 2020.7.).

[39] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla nem látta indokát az elsőfokú ítélet Pp. 381. § szerinti hatályon kívül helyezésének. Az elsőfokú bíróság a Pp. 2. § rendelkezéseinek figyelembevételével a Pp. 6. § és 237. § rendelkezéseinek megfelelően teljesítette a közrehatási tevékenységét és az anyagi pervezetési kötelezettségét, az alperes eljárási jogai nem sérültek. Az elsőfokú eljárás során nem történt olyan eljárásjogi mulasztás, amely az ügy érdemére kihatóan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezhetné.

[40] Az ítéltábla a fellebbezés érdemi vizsgálata tekintetében rögzíti, hogy az elsőfokú bíróság ítéleti rendelkezésének összszerszerűségét az alperes fellebbezésében nem támadta, ezért a másodfokú eljárás tárgya kizárólag a kereseti kérelem jogalapja körében hozott ítéleti rendelkezés és annak indokolása volt.

[41] Az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat a Pp. 279. § (1) bekezdése szerint az egyéb adatokkal összevetve megfelelően értékelte és mérlegelte, a tényállást helyesen állapította meg és abból a jogszabályi rendelkezésekkel összhangban álló helytálló jogi következtetést vont le. Az elsőfokú bíróság a döntését kimerítően, eseti döntések felhívásával megindokolta, azzal az ítéltábla egyetért, azt megismételni nem kívánja és csupán a fellebbezésben foglaltakra tekintettel emeli ki az alábbiakat:

[42] A bírósági gyakorlat kiforrott a tekintetben, hogy a törvény szövegének pusztá megismétlése nem tekinthető a törvénynek megfelelő világos indokolásnak. A világos indokolás követelményének az felel meg, ha ismert az a tény, körülmény, amelyre a munkáltató az intézkedését alapította, és abból – függetlenül annak összefoglaló vagy részletező meghatározásától – megállapítható, hogy a továbbiakban a munkavállaló/közalkalmazott munkájára miért nincs szükség (BH2000.511., BH2001.395, EBH.2018.M.4.). A rendkívüli felmentés indokolásának 1. pontja ennek a követelménynek nem felelt meg, különös tekintettel arra a körülményre is, hogy a felperes 2020. január 29. napjától 2021. május 15. napjáig folyamatosan keresőképtelen állományban volt, azaz nem volt munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettsége.

[43] Az alperes a rendkívüli felmentésében a Kjt. 33/A. § (1) bekezdés a) és b) pontjára is hivatkozott. A rendkívüli felmentés indokainak köre a törvényben szigorúan meghatározott, az intézkedés az a) pont alapján úgynevezett minősített kötelezettségzegésre, a b) pont alapján egyéb lehetetlenülést okozó magatartásra alapítható. Amennyiben a rendkívüli felmentés minősített kötelezettségzegésen alapult, annak jogszerűségét az a) pont alapján kell elbírálni (MD.III/249). A bírósági gyakorlat egységes annak megítélésében, hogy a közalkalmazotti jogviszony lehetetlenüléséről szóló b) pont rendelkezése csak akkor alkalmazható, ha az indokolás a közalkalmazotti jogviszonyból származó kötelezettség megszegésnek nem minősülő magatartást jelöl meg (BH2002/2/76, MD.II/182). Az alperesi rendkívüli felmentés indokolása a 2.,3. és 4. pont alatt azonban a közalkalmazotti jogviszonyból származó együttműködési – ezen belül a tájékoztatási – kötelezettség, valamint

a felperes munkaköri leírásában megjelölt egyéb kötelezettség megszegésére hivatkozott. Ez utólagosan a peres eljárás során már nem egészíthető ki, nem módosítható, mint ahogyan arra az elsőfokú bíróság az ítélete [66] alatti jogi indokolásban utalt. Az alperes fellebbezésében megalapozatlanul hivatkozott bizalomvesztésre, hiszen ezt a rendkívüli felmentés indokolása nem tartalmazta.

[44] Az ítéltábla hangsúlyozza, hogy amennyiben a rendkívüli felmentés indoka a közalkalmazotti jogviszonyból származó kötelezettség megszegése, úgy azt a közalkalmazott munkaköre, beosztása alapján kell vizsgálni. A perbeli esetben a rendkívüli felmentés indokolásából egyértelműen látható, hogy az nem a felperes könyvtáros munkakörével függött össze, még arra tekintettel sem, hogy az alperes megalapozottan hivatkozott a projektekhez kapcsolódóan megkötött megbízási szerződés feltételül megszabott közalkalmazotti jogviszony fennállására.

A bírósági gyakorlat egységes annak megítélésében, hogy amennyiben a közalkalmazotti jogviszony (munkaviszony) alanyai között egyéb polgári jogi megállapodás – jelen esetben megbízási szerződés – is létrejön, akkor ez utóbbi megszegése nem minősül a közalkalmazotti jogviszonyból (munkaviszonyból) folyó kötelezettségszegésnek, ezért az nem lehet a közalkalmazotti jogviszony (munkaviszony) rendkívüli felmentéssel (rendkívüli felmondással) történő megszüntetésének indoka (MD.II/245).

[45] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdés alapján helybenhagyta.

[46] Az ítéltábla a Pp. 82. § (3) bekezdése, és a 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alaptalanul fellebbező alperest a felperes által az IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján felszámított ügyvédi munkadíj megfizetésére, annak figyelembevételével, hogy a felperesi képviselő a költségigényét 95 000 forint összegben jelölte meg.

[47] A költségmentesség és a költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény 3. § (1) bekezdés d) pont alapján az eljárásban a feleket tárgyi költségjegyzési jog illette meg. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Itv.) 46. § (1) bekezdés szerint megállapított fellebbezési illeték a Pp. 102. § (6) bekezdés alapján – az alperest az Itv. 5. § (1) bekezdés b) pont alapján megillető személyes illetékmentességre tekintettel – az állam terhén marad.

Debrecen, 2022. december 6.

Dr. Tass Edina s. k. a tanács elnöke, Dr. Paulik Andrea s. k. előadó bíró,
Dr. Répássy Árpád s. k. bíró

